Orthodox Bible Scholarship:

Synthesis, Contradiction...or Redundancy?

(מאה 12 – מרוקו) אנכשאף אלאסראר וט'הור אלאנואר לר' יוסף אבן עקנין

... ובה מסופר שיום אחד נזדמן בישיבה הפסוק "שמן ראש אל יני ראשי", ונחלקו המסובים בביאורו, וצוה רבינו האיי ז"ל את ר' מצליח שילך אל הקתוליק של הנוצרים וישאלהו מה הוא יודע בבאור הפסוק הזה, ורע בעיניו, וכשראה ז"ל שקשה עליו הדבר על ר' מצליח, הוכיח אותו לאמר, הן האבות והקדמונים החסידים והם לנו למופת, היו שואלים על הלשונות ועל הביאורים אצל בני דתות שונות אפילו רועי צאן ובקר כידוע, והלך אליו ושאלו ואמר לו שאצלם בלשון הסורית משחא דרשיעא לא עד רישיה. ובמה שהבאתי משלהם די לישר לב

Selection #1: The Sale of Joseph

2) רשב"ם בראשית לז:ב

אלהתולדות עקב- ישכילו ויבינו אוהבי שכל מה שלימדונו רבותינו כי אין מקרא יוצא מידי פשוטו, אף כי עיקרה של תורה באת ללמדנו ולהודיענו ברמיזת הפשט ההגדות וההלכות והדינין על ידי אריכות הלשון ועל ידי שלשים ושתים מידות של ר' אליעזר בנו של ר' יוסי הגלילי ועל ידי שלש עשרה מידות של ר' ישמעאל. והראשונים מתוך חסידותם נתעסקו לנטות אחרי הדרשות שהן עיקר, ומתוך כך לא הורגלו בעומק פשוטו של מקרא, ולפי שאמרו חכמים אל תרבו בניכם בהגיון, וגם אמרו העוסק במקרא מדה ואינה מדה העוסק בתלמוד אין לך מדה גדולה מזו, ומתוך כך לא הורגלו כל כך בפשוטן של מקראות, וכדאמ' במסכת שבת הוינא בר תמני סרי שנין וגרסינ' כולה תלמודא ולא הוה ידענא דאין מקרא יוצא מידי פשוטו. וגם רבנו שלמה אבי אמי מאיר עיני גולה שפירש תורה נביאים וכתובים נתן לב לפרש פשוטו של מקרא, ואף אני שמואל ב"ר מאיר חתנו זצ"ל נתווכחתי עמו ולפניו והודה לי שאילו היה לו פנאי היה צריך לעשות פרושים אחרים לפי הפשטות המתחדשים בכל יום. ועתה יראו המשכילים מה שפירשו הראשונים:

Those who admire intelligence will perceive and understand what our Rabbis taught us – <u>Ein Migra Yotzei miY'dei P'shuto</u>. Even though the main goal of the Torah is to teach us, via allusions in the text, the lessons, rulings and laws, through superfluous language, the 32 hermeneutic rules of R. Eliezer son of R. Yose the Galilean and with the 13 hermeneutic rules of R. Yishmael. The early sages, due to their piety, chiefly engaged in studying the *Derashot* which are the main point; as a result they were not accustomed to the depth of *P'shuto Shel* Mikra. Since the Rabbis advised that we should not accustom our sons to "meditation" (Scripture) and they also said that one who engages in Mikra - this is an incomplete measure (of study), whereas one who engages in Talmud, there is no greater measure, consequently, they were not so accustomed to (studying) the literal meaning of the text, as we read in Tractate Shabbat: R. Kahana said: By the time I was eighteen years old I had studied the whole Shas, yet I did not know that a verse cannot depart from its plain meaning until to-day. Indeed, even our Master Shlomo, my mother's father, the light of the diaspora, who explained the Torah, Nevi'im and Ketuvim, intended to explain P'shuto shel Mikra; I, Shmuel son of Meir (his son-in-law) challenged him in his presence and he acceded that if he had the opportunity he would have to write additional commentaries based on the innovative *P'shatot* that are discovered every day. Now, the intelligent ones will see what the early ones explained.

נ) רשב"ם בראשית לז:כח

Midianite men passed...while (the brothers) were sitting to eat food and were somewhat distant from the pit in order not to "eat over the blood" and were waiting for the Ishmaelites whom they saw, before the Ishmaelites arrived other Midianite men passed that way and saw him in the pit and pulled him out and the Midianites sold him to the Ishmaelites...

<u>rebyitz@gmail.com</u> Page 1

Selection #2: Mixing Meat and Milk

- שמות כג:יט
- ראשִׁית בּפּוּרֵי אַדְטֵתְךָ תָּבִּיא בֵּית הְ׳ אֱלֹהֵיךָ לְא־תְבַשֵּׁל גְדֶי בַּחֲלֵב אִמְוֹ:
  - 5) פירוש רע"ס שם

לא תְבַשֵּל גְּדִי בַּחֲלֵב אָמוּ. לא תַעְשֶׂה כְּמוּ אֵלֶה הַפְּעֻלּות לְהַרְבּות הַפֵּרות, כְּמַחֲשֶׁבֶת עוּבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, אֶלָא "רַאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךּ תָּבִיא", כְּאָמְרו "וְרַאשִׁית כָּל בִּכּוּרֵי כל וְכָל תְּרוּמַת כֹּל וְגו 'לְהָנִיַח בְּרָכָה אֶל בֵּיתֶךְ" "Reasons provided for the prohibition among the Rishonim:

- 4 Ibn Ezra, Rashbam, Ramban: Sensitization against cruelty
- <u>Hizkuni</u>:"Do not seethe a kid in its mother's milk" do not leave him to complete his growth with his mother's milk, rather bring him [as an offering] immediately.
- Rambam: (& Abravanel, Seforno) As for the prohibition against eating meat boiled in milk, it is in my opinion not improbable that in addition to this being undoubtedly very gross food and very filling idolatry had something to do with it. Perhaps such food was eaten at one of their cult or one of their festivals. (Guide III:48)
  - found in Ugarit in 1929 "לידת האלים הנעימים והיפים" (בשל גדי בחלב, טלה בחמאה) טב[ח' ג]ד בחלב, אננח' בח'מאת (בשל גדי בחלב, טלה בחמאה)

Selection #3: Yosef's Tomb

- יהושע כד:לב (
- וְאֶת-עַצְמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר-הֶעֶלוּ בְנִי-יִשְּׁרָאֵל מִפִּצְרַיִם קָבְרוּ בִשְּׁכֶם בְּחֶלְקַת הַשְּׁדֶה אֲשֶׁר קָנָה יַצְקֹב מֵאֵת בְּנִי-חֲמוֹר אֵבִי-שִׁכֵם בִּמֵאַה קִשִּׁיטַה וַיָּהִיוּ לְבִנִי-יוֹסֵף לְנַחַלָּה:
  -) בראשית לג:יח-יט
- ַוּיָבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּבֹאוֹ מִפַּדַן אֲרָם וַיִּחַן אֶת-בְּנֵי הָעִיר. וַיִּקֶן אֶת-חֶלְקַת הַשְּׁדֶה אֲשֶׁר נָטָה-שם אחלו מיד בּני-חמור אבי שכם בּמאה קשיטה.
  - 9) בראשית רבה עט:ר
  - ויבא יעקב שלם שלם...שלם בגופו, שלם בבניו...שלם בממונו.
    - 10) רשב"ם בראשית לג, יח

<u>ויבא יעקב שלם</u> - אל עיר ששמה שלם. כמו ותבאנה בית לחם: עיר שכם - עירו של שכם, כמו כי חשבון עיר סיחון מלך האמורי היא, כדכת' וירא אותה שכם בן חמור החוי נשיא הארץ. והמפרש שכם שם העיר, טועה הוא שלא מצינו בכל מקום עיר ציון, עיר ירושלים, אלא העיר נזכרת אחרי השם. ואפילו אם זאת היא שכם, שמא לזכרון גבורת בני יעקב שמו את שמה שכם, כדכת' בלוז שנקראת בית אל וכדכת' ויקראו ללשם דן על שם דן אביהם,

רליוסף רו לביך אלון מורה עדמוט עדמוט שלם נחלת יוסף עדמוט שלם ברי אל-חטב עדמוט סאלם בלאטה ברי אל-חטב ברי אל-סטב בלאטה ברי אריזים ברי ארייב בפר קלול ברכה

לזכרון גבורתם שהרגו אנשי העיר, וכדכת' ויהי בונה עיר ויקרא שם העיר כשם בנו חנוך. וגם מי שמפרש שלם, שלם בתורתו שלם בממונו טועה הוא לפי הפשט, שאין דרך המקרא לדבר כך, וגם מה צורך? וכי בשביל מיעוט דורון שנתן לעשו הוצרך לכתוב כן:

rebyitz@gmail.com Page 2

Selection #4: "Pim"

11) שמואל א פרק יג:כא

וֶהָיְתָָה הַפְּצֵיָרָה **כִּים** לַמַּחֲרֵשׁתֹ וְלָאֵתִּים וְלִשְּׁלְשׁ קִלְשֻׁוּן וּלְהַקַּרְדָּמֵים וּלְהַצֶּיב הַדָּרְבָן:

...היתה הפציר' פים לימ"א בלע"ז שיש לה הפצר פיות כלומר פיות וחידודי' הרבה היתה להם לחדד המחרשת והאתים: (רש"י)

למשמעות "פי-שנים"

How much does the Firstborn Inherit?

12) דברים פרק כא

(טו) כְּי־תִהְׂיוֹן לְאִׁישׁ שְׁתַּי נָשִּׁים הָאַחַת אֲהוּבָהֹ וְהָאַחַת שְׁנוּאָה וְיֵלְדוּ־לְּוֹ בָנִּים הָאֲהוּבֶה וְהַשְּׁנוּאֲה וְהָיֶה הַבֵּן הַבְּכָּר לַשְּׁנִיאֵה: (טו) וְהָיָה בִּיוֹם הַנְחִילְוֹ אֶת־בָּנִָיוֹ אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לְוֹ לֵּא יוּכֵּל לְבַבֵּרֹ אֶת־בֶּן־הַאֲהוּבָה עַל־פְּגֵי בֶּן־ הַשְּׁנוּאֶה הַבְּּכְרֵה: (יו) כִּי אֵת־הַבִּכֹר בֵּן־הַשְּׁנוּאָה יָבִּיר לַתָת לוֹ פָּי שְׁלַיִם בִּכִל אֵשֶּר־יִפְּצֵא לִוֹ כִּיהוֹא רֵאשִׁית אֹנוֹ לִוֹ מִשְׁפַט הַבְּכֹרָה:

But he shall acknowledge the son of the hated [for] the firstborn, by giving him a double portion of all that he hath: for he [is] the beginning of his strength; the right of the firstborn [is] his.

.1) מלכים ב פרק ב:ט

ויהי כעברם ואַליַהוּ אַמר אַל־אַלישַע שאַל מה אַעשה־לֶּדְ בָּטרם אַלְקח מַעמַדְ וִיאמר אַלישַׁע ויהי־נַא פִּי־שַנֵים בְּרוּחַדְ אָלִי:

Early	Middle	Late	Modern
<i>b</i>	+	×	×
Ľ.	4	بو	ב
L	1	人	ג
-	4	4	٦
뿟	4	Ц	ה
Y	4	1	1
Æ	I	1	3
ш	目	77	П
⊗	⊗	v	ď
لر	7	۸	7
ெ	7	3	د ت
d	L	}	ל
***	4	カ	מם
4	Í	1	נן
*	丰	a	0
0	0	У	ע
~	7	2	ๆ อ
Дышрж х∀Н⊗ХЭ>бүж ∅ ≬ б фсЭ+	キタ19371日⊗そグレグク丰0 11 中4>×	スコ人 4 けっして 6 へょくなし ロソ ファ アフッカ	אחארה פאירט, מאיוהדגרא
-0-	P	7	P
ล	4	ר	٦
ш	w	W	ש
†	×	ħ	л

- ד) זכריה פרק יג:ח וְהַיַּה בְּכַל־הַאַּרָץ נָאִם־הֹ׳ פִּי־שָׁנַיִם בָּה יַבָּרְתִוּ יָגְוַעוּ וְהַשְּׁלְשֵׁית יַוְּתֵר בַּהּ:
  - 15) שמואל א פרק יג:כא

וֶהָיָתָה הַפְּצִירָה פִּים לַמַּחֲרֵשֹת וְלָאֵתִים וְלִשְׁלִשׁ קִלְשָׁוֹ וּלְהַקַּרְדָּמֵים וּלְהַצִּיב הַדְּרְבַן:

... ..ופירוש פים פיות ר"ל רבת פיות כלומר שיש לה חדודים הרבה והוא הנקרא בלשון התרגום שופינא ובלע"ז לימ"א ומחדדין בה כל כלי ברזל ואומר כי בפציר הפים היו מחדדים כליהם מי שלא היה לו פנאי לרדת בארץ פלשתים ללטוש הכלי: (רד"ק)

Weights and measures in Ancient Israel

Gera	Ex. 30:13	1/20 Sheqel	.6 grams
Beqa/Netzer	Ex. 38:26	½ Sheqel	5.7 grams
Pim	I Sam. 13:21	2/3 Sheqel	7.6 grams
Sheqel	Ex. 30:13	20 Gera	11.5 grams

We are dwarves perched on the shoulders of giants. We see thus more and further than they do, not because our sight is more acute or our height taller, but because they lift us into the air and elevate us with all their gigantic height. *Bernard de Chartres (died c. 1130)*

rebyitz@gmail.com Page 3